

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΠΛΗΘΥΣΜΩΝ

(ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΣΑ ΕΝ ΛΟΖΑΝΝΗ ΤΗΝ 30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1923)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
1923

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΝ

Οι ύπογεγραμμένοι Τουρκοί πληρεξούσιοι δεόντως ἔξουσιοδοι τημένοι δηλοῦσιν ὅτι ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις, χωρὶς ν' ἀναμείνη τὴν ἐναρξιν τῆς ισχύος τῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος συναφθεῖσης συμβάσεως, ὑπὸ σημερινὴν χρονολογίαν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν Ἑλληνικῶν καὶ Τουρκικῶν πληθυσμῶν, καὶ κατ' ἔξαίρεσιν τοῦ πρώτου ἀριθμοῦ τῆς συμβάσεως ταύτης, θέλει ἀπελευθερώσει ἄμα τῇ ύπογραφῇ τῆς Συνθήκης τῆς εἰρήνης τοὺς ἴκανοὺς ἀρρενας (*hommes valides*) περὶ ὅν προνοεῖ τὸ ἀριθμὸν 4 τῆς ρηθείσης Συμβάσεως καὶ ἔξασφαλίσει τὴν ἀναχώρησίν των.

Ἐγένετο εἰς τριπλοῦν. Ἐν Λωζάννῃ τῇ 30 Ἰανουαρίου 1923.

(Τ. Σ.) ΙΣΜΕΤ

➤ PIZA NOYP

➤ ΧΑΣΑΝ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝ. ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΣΥΝΕΦΩΝΗΣΑΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΚΟΛΟΥΘΩΝ ΟΡΩΝ

"Αρθρον 1ον

Από της 1 Μαΐου 1923, θέλει διενεργηθῆ ν ὑποχρεωτική ἀνταλλαγὴ τῶν Τούρκων ὑπηκόων Ἐλληνικοῦ Ὀρθοδόξου θρησκεύματος, ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῶν τουρκικῶν ἔδαφῶν, καὶ τῶν Ἐλλήνων ὑπηκόων, Μουσουλμανικοῦ θρησκεύματος, ἐγκατεστημένων ἐπὶ τῶν Ἐλληνικῶν ἔδαφῶν.

Τὰ πρόσωπα ταῦτα δὲν θὰ δύνανται νὰ ἔλθωσιν ἵνα ἐγκατασταθῶσιν ἐκ νέου ἐν Τουρκίᾳ ἢ ἀντιστοίχως ἐν Ἐλλάδι, ἀνευ τῆς ἀδείας τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως, ἢ ἀντιστοίχως τῆς Ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως.

"Αρθρον 2ον

Δὲν θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν ἐν τῷ πρώτῳ ἀρθρῷ προβλεπομένην ἀνταλλαγήν, α') οἱ Ἐλληνες κάτοικοι τῆς Κων/πόλεως, β') οἱ Μουσουλμᾶνοι κάτοικοι τῆς Δυτικῆς Θράκης.

Θέλουσι θεωρηθῆ ὡς Ἐλληνες κάτοικοι τῆς Κων/πόλεως, πάντες οἱ Ἐλληνες οἱ ἐγκατεστημένοι ἥδη πρὸ τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1918, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Νομαρχίας Κων/πόλεως, ὡς αὗτη καθορίζεται διὰ τοῦ Νόμου τοῦ 1912.

Θέλουσι θεωρηθῆ ὡς Μουσουλμᾶνοι κάτοικοι τῆς Δ. Θράκης πάντες οἱ Μουσουλμᾶνοι οἱ ἐγκατεστημένοι ἐν τῇ περιοχῇ ἀνατολικῶς τῆς μεθορίου γραμμῆς τῆς καθορισθείσης τῷ 1913, διὰ τῆς Συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου.

"Αρθρον 3ον

Οι "Ελληνες και οι Μουσουλμάνοι, οι έγκαταλείψαντες ήδη από της 18 Οκτωβρίου 1912 τὰ έδαφη, ών οι "Ελληνες και Τούρκοι κάτοικοι θέλουσιν ἀμοιβαίως ἀνταλλαγῆ, θὰ θεωρηθῶσι περιλαμβανόμενοι ἐν τῇ ἀνταλλαγῇ τῇ προβλεπομένῃ ἐν τῷ 1 ἀρθρῷ.

Ἡ ἔκφρασις «μετανάστης» ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει, περιλαμβάνει πάντα τὰ φυσικὰ και νομικὰ πρόσωπα τὰ μέλλοντα νὰ μεταναστεύσωσιν ἢ ἔχοντα μεταναστεύσει ἀπὸ της 18 Οκτωβρίου 1912.

"Αρθρον 4ον

Πάντες οι ίκανοι ἄρρενες (*hommes valides*), οι ἀνήκοντες εἰς τὸν Ἑλληνικὸν πληθυσμόν, ών αἱ οἰκογένειαι ἔγκατέλειψαν ήδη τὸ Τουρκικὸν ἔδαφος, οἱ κρατουμένοι νῦν ἐν Τουρκίᾳ, θὰ ἀποτελέσωσι τὸ πρῶτον τμῆμα ἐξ Ἑλλήνων, οἵτινες θὰ σταλῶσιν εἰς Ἑλλάδα συμφώνως τῇ παρούσῃ συμβάσει.

"Αρθρον 5ον

Ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 9 και 10 τῆς παρούσης συμβάσεως, τὰ δικαιώματα ἴδιοκτησίας και αἱ ἀπαιτήσεις τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλλήνων ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι Μουσουλμάνων, οὐδόλως θέλουσι θιγῆ συγεπείᾳ τῆς γενησομένης δυνάμει τῆς παρούσης συμβάσεως ἀνταλλαγῆς.

"Αρθρον 6ον

Οὐδὲν ιώλυμα θέλει παρεμβληθῆ, δι' οἵανδήποτε αἰτίαν, ώς πρὸς τὴν ἀναχώρησιν προσώπων ἀνηκόντων εἰς τοὺς ἀνταλλακτέους πληθυσμούς. Ἐν περιπτώσει τελεσιδίκου καταδίκης εἰς ἐπανορθωτικὴν ποινὴν και ἐν περιπτώσει μὴ δριστικῆς καταδίκης ἢ ποινικῆς διώξεως κατὰ μετανάστου, ὁ τελευταῖος οὗτος

θέλει παραδοθῆν ύπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς διωκούσης χώρας, εἰς δὴ
ἀρχὰς τῆς εἰς ἥν μεταβαίνει χώρας, ἵνα ἐκτίσῃ τὴν ποινήν του ἢ
δικασθῆ.

"Ἀρθρον 7ον

Οἱ μετανάσται θέλουσιν ἀποβάλει τὴν ιδιαγένειαν τῆς ἐγκατα-
λειπομένης παρ' αὐτῶν χώρας καὶ ἀποκτήσει τὴν τῆς χώρας πρὸς
ἥν κατευθύνονται, ἅμα τῇ ἀφίξει των εἰς τὸ ἔδαφος ταύτης.

Οἱ μετανάσται οἵτινες ἐγκατέλειψαν ἥδη τὴν μὲν ἥ τὴν ἑτέ-
ραν τῶν δύο χωρῶν καὶ μὴ ἀποκτήσαντες εἰσέτι τὴν νέαν αὐτῶν
ὑπηκοότητα, θέλουσιν ἀποκτήσει τὴν ὑπηκοότητα ταύτην κατὰ
τὴν χρονολογίαν τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συμβάσεως.

"Ἀρθρον 8ον

Οἱ μετανάσται θὰ ὁσιγ ἐλεύθεροι νὰ συναποκομίσωσιν ἥ νὰ
μεταφέρωσι τὴν πάσης φύσεως κινητὴν αὐτῶν περιουσίαν χωρὶς
διὰ τὸν λόγον τοῦτον νὰ τοῖς ἐπιβληθῇ τέλος τι ἐξαγωγικὸν ἥ
εἰσαγωγικὸν οὔτε ἄλλος τις φόρος.

Ομοίως τὰ μέλη πάσης κοινότητος (περιλαμβανομένου τοῦ
προσωπικοῦ τῶν τεμενῶν (τζαμιῶν), μοναστηρίων (τεκκέ), Ἱερατι-
κῶν σχολῶν (μεδρεσέ), ἐκκλησιῶν, μοναστηρίων, σχολείων, νοσο-
κομείων, ἑταιρειῶν, συνεταιρισμῶν καὶ νομικῶν προσώπων ἥ
ἄλλων ἰδρυμάτων οἰασδήποτε φύσεως), ἥτις θέλει ἐγκαταλείψει
τὸ ἔδαφος ἐνὸς τῶν συμβαλλομένων κρατῶν, δυνάμει τῆς παρού-
σης συμβάσεως, θὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα νὰ συναποκομίσωσιν ἐλευ-
θέρως ἥ νὰ μεταφέρωσι τὴν εἰς τὴν ἑαυτῶν κοινότητα ἀνήκου-
σαν κινητὴν αὐτῶν περιουσίαν.

Υπὸ τῶν ἀρχῶν τῶν δύο χωρῶν θέλει παρασχεθῆ πᾶσα εὐ-
νολία μεταφορᾶς, τῇ συστάσει τῆς μικτῆς ἐπιτροπῆς, τῆς προβλε-
πομένης ύπὸ τοῦ ἀρθροῦ 11.

Οἱ μετανάσται οἵτινες δὲν ἥθελον δυνηθῆ νὰ συναποκομί-
σωσι πᾶσαν ἥ μέρος τῆς κινητῆς αὐτῶν περιουσίας δύνανται
ἀφήσωσι ταύτην ἐπὶ τόπου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτη αἱ το-
πικαὶ ἀρχαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ καθορίσωσι, παρισταμένου καὶ τοῦ

μετανάστου, τὴν ἀξίαν τῆς πάρ' αὐτῶν ἐγκαταλειπομένης κινητῆς περιουσίας. Τὰ πρωτόκολλα περιέχοντα τὸν κατάλογον καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ὑπὸ τοῦ μετανάστου ἐγκαταλειπομένης κινητῆς περιουσίας, θὰ συντάσσωνται εἰς 4 ἀντίτυπα ὡν τὸ ἐν θά φυλάσσηται παρὰ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν, τὸ δεύτερον θὰ παραδίδηται εἰς τὴν ἐν τῷ ἀρθρῷ 11 προβλεπομένην μικτὴν ἐπιτροπήν, ἵνα χοησιμεύσῃ ὡς βάσις διὰ τὴν ἐν τῷ ἀρθρῷ 9 προβλεπομένην ἐκκαθαρισμὸν, τὸ τρίτον ὀντίτυπον θὰ παραδίδηται εἰς τὴν Κεβέροντσιν τῆς εἰς ἦν μεταναστεύει χώρας καὶ τὸ τέταρτον εἰς τὸν μετανάστην.

"Ἀρθρον 9ον

Ἡ ἀκίνητος ἀγροτικὴ ἢ ἀστικὴ περιουσία, ἢ ἀνίκουσαι εἰς τοὺς μετανάστας, εἰς τὰς ἐν τῷ ἀρθρῷ 9 ἀναφερομένας κοινότητας, ὡς καὶ ἡ παρὰ τῶν μεταναστῶν ἢ τῶν κοινοτήτων ἐγκαταλειπομένη κινητὴ περιουσία θέλουσιν ἐκκαθαρισθῆ συμφώνως πρὸς τὰς κατωτέρω διατάξεις ὑπὸ τῶν μικτῶν ἐπιτροπῶν τῶν προβλεπομένων ἐν ἀρθρῷ 11.

Αἱ περιουσίαι αἱ κείμεναι εἰς τὰ ἔδαφη τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀνταλλαγὴν, ἀνίκουσαι δὲ εἰς ἐκκαλησιαστικὰ ἢ εἰς εὑναγῆ καθιδρύματα, κοινοτήτων ἐγκατεστημένων εἰς ἔδαφος μὴ ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν θέλουσιν δμοίως ἐκκαθαρισθῆ ὑπὸ τῶν αὐτοὺς δρους.

"Ἀρθρον 10ον

Ἡ ἐκκαθάρισις τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας τῆς ἀνηκούσης εἰς πρόσωπα ἐγκαταλείψαντα ἥδη τὰ ἔδαφη τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν, θεωρούμενα δὲ δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 3 τῆς παρούσης συμβάσεως ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν, θέλει συντελεσθῆ συμφώνως πρὸς τὸ ἀρθρὸν 9 καὶ ἀνεξαρτήτως παντὸς μέτρου οἰουδήποτε χαρακτῆρος, διερ ου συμφώνως πρὸς νόμους ἢ ἄλλα διοικητικὰ μέτρα πάσης φύσεως, θεσπισθέντα ἀπὸ τῆς 18 Οκτωβρίου 1912 ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν Τουρκίᾳ ἢ καθ' οἰουδήποτε ὅλλον τρόπον, ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα οἰου.

δήποτε περισμὸνιο τοῦ δικαιώματος τῆς Ἰδιοκτησίας ἐπὶ τῆς περιουσίας ταύτης, οἷον κατάσχεσις, ἀναγκαστικὴ πώλησις καὶ ἄλλα.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι ἢ ἐν τῷ 9 ἀριθμῷ προβλεπομένας περιουσίας εἶχεν ἐπιβληθῆ μέτρον τοιαύτης φύσεως, ἡ ἀξία τούτων θέλει καθορισθῆ υπὸ τῆς ἐν τῷ ἀριθμῷ 9 προβλεπομένης ἐπιτροπῆς, ὡς ἐὰν δὲν εἶχον ἐφαρμοσθῆ τὰ ἐν λόγῳ μέτρα.

Οσον ἀφορᾷ τὰς ἀπαλλοτριωθείσας περιουσίας, ἡ μικτὴ ἐπιτροπὴ θέλει προβῆ εἰς νέαν ἐκτίμησιν τῶν ἀπὸ τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1912 ἀπαλλοτριωθεισῶν τούτων περιουσιῶν αἵτινες ἀνηκον εἰς πρόσωπα υποκείμενα εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν δύο χωρῶν καὶ αἵτινες κεῖνται εἰς τὰ υποκείμενα εἰς ἀνταλλαγὴν ἐδάφη. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ καθορίσῃ υπὲρ τῶν Ἰδιοκτητῶν ἀντιστάθμισμα πρὸς ἐπανόρθωσιν τῆς ζημίας, ἣν θέλει βεβαιώσει. Τὸ ποσὸν τοῦ ἀντισταθμίσματος τούτου θέλει ἀχθῆ εἰς πίστωσιν τῶν Ἰδιοκτητῶν τούτων καὶ εἰς χρέωσιν τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς δποίας εὑρίσκονται τὰ ἀπαλλοτριωθέντα ἀκίνητα.

Εἰς ἣν περίπτωσιν τὰ ἐν τῷ ἀριθμῷ 8 καὶ 9 προβλεπόμενα πρόσωπα δὲν ἥθελον εἰσπράξει τὸ εἰσόδημα τῶν περιουσιῶν τῆς καρπώσεως, τῶν δπιών εἶχον κατὰ τὸν ἑνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον στερηθῆ, ἡ ἀνταπόδοσις τῆς ἀξίας τῶν εἰσοδημάτων θέλει τοῖς ἔξασφαλισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μέσης προπολεμικῆς ἀποδόσεως καθ' ὃν τρόπον θέλει δρίσει ἡ μικτὴ ἐπιτροπή.

Ἡ ἐν τῷ ἀριθμῷ 11 προβλεπομένη μικτὴ ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐν Ἑλλάδι περιουσιῶν τῶν βακουφίων καὶ τῶν ἐκεῖθεν ἀπορρεόντων δικαιωμάτων καὶ συμφερόντων ὡς καὶ τῶν ἀναλόγων ἴδρυμάτων τῶν ἀνηκόντων εἰς "Ἑλληνας ἐν Τουρκίᾳ θέλει ἐμπνευσθῆ ἐκ τῶν καθιερωθεισῶν ἀρχῶν εἰς τὰς προηγουμένας συνθήκας, δπως ἔξασφαλίσῃ πλήρως τὰ δικαιώματα καὶ συμφέροντα τῶν ἴδρυμάτων τούτων καὶ τῶν Ἰδιωτῶν τῶν ἔχοντων σχετικὰ συμφέροντα.

Ἡ ἐν τῷ ἀριθμῷ 11 προβλεπομένη μικτὴ ἐπιτροπὴ θέλει ἐφαρμόσει τὰς διατάξεις ταύτας.

"Αρθρον 11ον

Ἐντὸς προθεσμίας ἐνδεικνύεται μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ισχύος τῆς παρούσης συμβάσεως θέλει ίδρυμη Μικτὴ Ἐπιτροπὴ ἐδρεύει ουσαὶ ἐν Τουρκίᾳ ἢ ἐν Ἑλλάδι καὶ συνισταμένη ἐκ τεσσάρων μελῶν δι' ἕκαστον τῶν Ὅμηρος συμβαλλομένων μερῶν, καὶ ἐκ τριῶν μελῶν ἐκλεγομένων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν Δυνάμεων τῶν μὴ μετασχούσων εἰς τὸν πόλεμον τοῦ 1914—1918.

Ἡ προεδρεία τῆς Ἐπιτροπῆς θέλει ἀσκηθῆ διαδοχικῶς ὑφ' ἐνδεικνύεται τῶν οὐδετέρων τούτων μελῶν.

Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ συνιστᾶ εἰς οὓς ἡθελεν ἐγκρίνει τόπους ὑποεπιτροπὰς ἐργαζομένας ὑπὸ τὰς διαταγάς της. Ἐκάστη τούτων θ' ἀποτελήται ἐξ ἐνδεικνύεται Τουρκού, ἐνδεικνύεται Ἐλληνος ως μελῶν καὶ ἐνδεικνύεται προέδρου οὐδετέρου, ὑποδειχθησομένου ὑπὸ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς. ᩠ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ θὰ διατηρεῖ τὴν εἰς τὰς ὑποεπιτροπὰς ἀνατεθησομένην ἔξουσίαν.

"Αρθρον 12ον

Ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ θέλει ἀσκεῖ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ διευκολύνει τὴν ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως προβλεπομένην μετονάστευσιν καὶ προβαίνει εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἀρθρῶν 9 καὶ 10 ἐκκαθάρισιν τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας.

Θέλει δρίζει τὸν τρόπον τῆς μεταναστεύσεως καὶ τῆς ως ἀνωδριζομένης ἐκκαθαρίσεως.

Ἐν γένει ἡ Μικτὴ Ἐπιτροπὴ θὰ δύναται νὰ λαμβάνῃ πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ θὰ λύῃ πᾶν ἐκ τῆς συμβάσεως ταύτης ἀναφυόμενον. Ζήτημα.

Αἱ ἀποφάσεις τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς θὰ λαμβάνωνται κατὰ πλειονοψιαν.

Πᾶσα διαφορὰ ἀφορῶσα τὰς ὑπὸ ἐκκαθάρισιν περιουσίας, δικαιώματα καὶ συμφέροντα θέλει κανονίζηται διοιστικῶς ὑπ' αὐτῆς.

"Αρθρον 13ον"

‘Η Μικρὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἔχῃ πᾶν δικαίωμα ὅπως διατάξῃ τὴν ἐνέργειαν ἐκτιμήσεως τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας ἐκκαθαρισμησόμενης δυνάμει τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀφοῦ ἔξετάσῃ τοὺς ἐνδιαφερομένους ἢ ἀφοῦ ἀρμοδίως τοὺς καλέσῃ πρὸς ἔξετασιν.

‘Ως βάσις ἐκτιμήσεως τῶν ὑπὸ ἐκκαθάρισιν περιουσιῶν θέλει ληφθῆ ἢ εἰς χρυσὸν ἀξία των.

"Αρθρον 14ον"

‘Η Ἐπιτροπὴ θέλει παραδώσει εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἴδιον κτήτην δήλωσιν ἀναγράφουσαν τὸ εἰς αὐτὸν ὀφειλόμενον ποσὸν ἐκ τῆς στερήσεως τῆς περιουσίας του, ἥις περιουσία θέλει παραμείνη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς δοπίας αὕτη κεῖται.

Τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰρημένων δηλώσεων ὀφειλόμενα ποσὰ θ’ ἀποτελέσωσιν ὀφειλὴν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ τόπου, εἰς δν θὰ ἐνεργηθῆ ἢ ἐκκαθάρισις, ἔναντι τῆς Κυβερνήσεως τῆς χώρας, εἰς ἣν ἀνήκει δ μετανάστης.

Οὗτος δικαιοῦται κατ’ ἀρχὴν νὰ λάβῃ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐνθα μεταναστεύει καὶ διὰ τὰ ποσὰ ἀτινα τῷ ὀφείλονται, περιουσίαν ἵσης ἀξίας καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως οἴα ἢ παρ’ αὐτοῦ ἐγκαταλειφθεῖσα-

Κατὰ ἔξι μῆνας θέλει καταρτίζηται λογαριασμὸς τῶν παρατῶν οἰκείων Κυβερνήσεων ὀφειλομένων ποσῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὡς ἄνω ἐκδιδομένων δηλώσεων.

Κατὰ τὴν γενικὴν ἐκκαθάρισιν, ἐὰν ὑφίσταται ἴσοτιμία μεταξὺ τῶν ἀμοιβαίως ὀφειλομένων ποσῶν, οἱ σχετικοὶ λογαριασμοὶ θέλουσι συμψηφισθῆ.

‘Εὰν ἢ μία τῶν Κυβερνήσεων είναι ὀφειλέτις ἔναντι τῆς ἑτερας μετὰ τὸν γενόμενον συμψηφισμόν, τὸ χρεωστικὸν ὑπόλοιπον θέλει καταβληθῆ τοῖς μετρητοῖς. ‘Εὰν ἢ ὀφειλέτις Κυβέρνησις ζητήσῃ προθεσμίας διὰ τὴν καταβολὴν ταύτην ἢ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ τῇ παράσχῃ ταύτας ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως τὸ ὀφειλόμε-

νον ποσὸν πληρωθῆ τὸ πολὺ εἰς τρεῖς ἑτησίας δόσεις. Ἡ Ἐπιτροπὴ θέλει δρίζει τοὺς πληρωτέους τόκους κατὰ τὰς προθεσμίας ταύτας.

Ἐὰν τὸ πληρωτέον ποσὸν εἶναι ἀρκούντως σημαντικὸν καὶ ἀπαιτεῖ μακροτέρας προθεσμίας ή διφειλέτις Κυβέρνησις θὰ πληρώσῃ τοῖς μετοχητοῖς ποσὸν καθοριστέον ὑπὸ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς μέχρι 20 % ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ διφειλούμενου ποσοῦ καὶ θὰ ἔκδωσῃ διὰ τὸ ὑπόλοιπον διμολογίας δανείου ἀπόφερούσας τόκον καθορισθησόμενον ὑπὸ τῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἔξοφλητέας εἰς διάστημα εἴκοσι ἑτῶν κατὰ μέγιστον δριον. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου τούτου ή διφειλέτις Κυβέρνησις θὰ διαθέσῃ ἐγγυήσεις ἐγκρινομένας ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ διαχείρισις τῶν ἐγγυήσεων τούτων ὡς καὶ ή εἰσπραξὶς τῶν προσόδων αὐτῶν θέλει ἐνεργεῖται ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς καὶ ἐν Κων/πόλει ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Δημοσίου Χρέους. Ἐν περιπτώσει ἀσυμφωνίας ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐγγυήσεις ταύτας, δικαθορισμὸς τούτων ἀνατίθεται εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

"Αρθρον 15ον

Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς μεταναστεύσεως τὰ ἐνδιαφερόμενα Κράτη θέλουσιν προκαταβάλει χρηματικὰ ποσὰ εἰς τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπήν, κατὰ τοὺς παρὸν αὐτῆς δοισμησομένους δρους.

"Αρθρον 16ον

Αἱ Κυβερνήσεις τῆς Τευρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος θέλουσι συμφωνήσει μετὰ τῆς ἐν τῷ 10 ἀρθρῷ προβλεπομένης Μικτῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ πάντων τῶν ζητημάτων, ἐν σχέσει πρὸς τὰς γενησομένας γνωστοποιήσεις εἰς τὰ πρόσωπα, ἀτινα δέον νά ἐγκατατέλείψωσι τὰ ἐδάρη τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λιμένας εἰς οὓς τὰ ἐν λόγῳ πρόσωπα θέλουσιν κατευθυνθῆ, δπως μεταφερθῶσιν εἰς τὰς γώρας τοῦ προσδρισμοῦ των.

Τὸ Ὅψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀναλαμβάνουν ἀμοιβαίως τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως οὐδεμία ἄμεσος ἢ ἐμμετος πίεσις ἀσκηθῇ ἐπὶ τῶν μελλόντων νὰ ἀνταλλαγῶσι πληθυσμῶν ἵνα ἔξαναγκασθῶσι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὸς ἔστιας των ἢ ἀποξενωθῶσι τῆς περιουσίας των πρὸ τῆς δριζομένης προθεσμίας διὰ τὴν ἀναχώρησίν των. Ἀναλαμβάνουσιν δμοίως τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως μὴ ὑποβάλλωσι τοὺς ἐγκαταλείψαντας ἢ μέλλοντας νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν χώραν μετανάστας εἰς οὐδένα φόρον ἢ τέλος, ἔκταπτον. Οὐδὲν ἐμπόδιον θέλει παρεμβληθῇ διὰ τὴν παρὰ τῶν κατοίκων, τῶν δυνάμει, τοῦ ἀρθρου 2 ἔξαιρουμένων τῆς ἀνταλλαγῆς τμημάτων, ἐλευθέραν ἀσκησιν τοῦ δικαιώματος αὐτῶν ὅπως παραμείνωσιν ἐκεῖ ἢ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀπολαμβάνωσιν ἀκωλύτως τῆς ἐλευθερίας των καὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ἴδιοκτησίας ἐν Τουρκίᾳ καὶ ἐν Ἑλλάδι. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν θέλει προβληθῇ ὡς λόγος παρεμποδίσεως τῆς ἐλευθέρας ἀποχεγώσεως τῆς περιουσίας τῆς ἀνηκούσης εἰς τοὺς κατοίκους τῶν εἰρημένων τμημάτων τῶν ἔξαιρουμένων τῆς ἀνταλλαγῆς ὡς καὶ τῆς ἐκουσίας ἀναχωρήσεως ἐκείνων ἐκ τῶν κατοίκων τούτων, οἵτινες ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν Τουρκίαν ἢ τὴν Ἑλλάδα.

"Αρθρον 17ον

Αἱ δαπάναι τῆς συντηρήσεως καὶ λειτουργίας τῆς Μικρῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῶν δργάνων αὐτῆς θέλουσιν ἐπιβαρύνει κατὰ τὴν δρισθησομένην ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναλογίαν τὰς ἐνδιαφερομένας Κυβερνήσεις.

"Αρθρον 18ον

Τὰ Ὅψηλὰ συμβαλλόμενα μέρη ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιφέρωσιν εἰς τὴν οἰκείαν αὐτῶν νομοθεσίαν τὰς τυχὸν ἀναγκαίας τροποποιήσεις πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παρούσης συμβάσεως.

"Αρθρον 19ον

Ἡ παροῦσα σύμβασις θὰ ἔχῃ τὴν αὐτὴν δύναμιν καὶ ίσχὺν ἔναντι τῶν δι' αὐτῆς Ὅψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν ὥσει περι-

ελαμβάνετο αὗτη ἐν τῇ Συνθήκῃ τῆς εἰρήνης, ἥτις θέλει συναφθῆ μετὰ τῆς Τουρκίας. Ἡ ἴσχὺς ταύτης ἀρξεται ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς εἰρημένης Συνθήκης παρὰ τῶν δύο Ὑψηλῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Πρὸς πίστωσιν τούτων οἱ ὑπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι ὡν τὰ οἰκεῖα πληρεξούσια εὑρέθησαν καλῶς ἔχοντα ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν σύμβασιν.

Ἐγένετο ἐν Λωζάνῃ τῇ 30 Ἱανουαρίου τοῦ 1923 εἰς τοία ἀντίτυπα, ὡν τὸ ἐν θέλει παραδοθῆ εἰς τὴν Ἐλληνικὴν Κυβέρνησιν, τὸ ἔτερον εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς Μεγάλης Ἐθνοσυνελεύσεως τῆς Τουρκίας καὶ τὸ τοίτον θέλει κατατεθῆ εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Κυβερνήσεως τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἥτις θέλει παραδώσῃ ἐπίσημα ἀντύγραφα εἰς τὰς λοιπὰς Δυνάμεις αἵτινες θὰ ὑπογράψωσι τὴν Συνθήκην τῆς εἰρήνης μετὰ τῆς Τουρκίας.

(Τ. Σ.) Ε. Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

(Τ. Σ.) Δ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ

(Τ. Σ.) ΙΣΜΕΤ

» Δρ ΡΙΖΑ ΝΟΥΡ

ΧΑΣΑΝ